

nu deed – van niet in de eerste plaats nodige informatie.

Aldus wordt door promotoren van acupunctuur de eigen zaak nog steeds niet goed gediend.

Literatuur: DUNNING, A. J. (1978) *Elseviers Magazine* 34, 185. – DIJK, P. A. VAN (1978) *Ned. T. Geneesk.* 122, 1442, 1860, 1942; (1979) *Ned. T. Geneesk.* 123, 308; (1980) *Ned. T. Geneesk.* 124, 1404. – KANT, E. (1980) *Ned. T. Geneesk.* 124, 1408. – N.N. (1978) *Ned. T. Geneesk.* 122, 1941. – PLAS, C. G. VAN DER (1979) *Ned. T. Geneesk.* 123, 307. – WINTER, E. R. DE (1978) *Ned. T. Geneesk.* 122, 1859; (1979) *Ned. T. Geneesk.* 123, 308.

Amsterdam, augustus 1980

L. MEINSMAN,
voorzitter Vereniging
tegen de Kwakzalverij

Splenectomie: bezint eer ge begint

In het artikel van de collegae DE BOER, BAX en MOLENAAR (1980) komt de zinsnede voor: „Ook bij mensen kan na splenectomie anemie of leukocytose worden waargenomen (MCBRIDE e.a. 1968), maar door de ziekte of het letsel waarvoor de splenectomie plaatsvond, vallen deze bevindingen onvoldoende op”.

Het fenomeen anemie als gevolg van postsplenectomie-toestand kenden wij niet, noch uit de literatuur (zie o.a. CROSBY 1959, 1963; EGGINK 1973), noch uit eigen onderzoek. Reden om het artikel van MCBRIDE e.a. nog eens door te lezen. De enige plaats waarin uitslagen van hemoglobinebepalingen vermeld staan is tabel II. Uit deze tabel is op te maken dat er geen significante verschillen gevonden werden tussen hemoglobinewaarden, voor en na splenectomie gemeten, wanneer de indicaties voor de splenectomie waren trauma en niet-sferocytair hemolytische anemieën, en dat er bij patiënten met erfelijke sferocytose of elliptocytose na splenectomie een Hb-stijging tot de norm plaatsvond.

In tegenstelling tot wat de schrijvers stellen in hun artikel kunnen onzes inziens alleen kwalitatieve veranderingen van de erythrocyten maar geen kwantitatieve veranderingen aan de toestand na splenectomie worden toegeschreven. Ook moet het ons van het hart dat de kwalitatieve afwijkingen die aan erythrocyten na splenectomie kunnen worden waargenomen, wel zeer summier zijn weergegeven (zie o.a. EGGINK 1973; PEARSON e.a. 1978). Voor het overige staan wij geheel achter de teneur van het artikel.

BERICHTEN

Buitenland

VERENIGDE STATEN

Het toxische-shocksyndroom en de samenstelling van tampons. – Bij het onderzoek van 42 nieuwe patiënten met het toxische-shocksyndroom (TSS; zie ook *Ned. T. Geneesk.* (1980) 124, 1126 en 1569) bleek dat 71% tijdens de menstruatie tampons van hetzelfde merk had gebruikt. Bij een controlegroep van 114 vrouwen bleek dit slechts in 26% het geval te zijn (*Morbid. Mortal. Wkly Rep.* (1980) 29, 441). De overige patiënten gebruikten eveneens tampons tijdens de menses, voornamelijk van 2 andere merken, welke ook

Literatuur: BOER, J. DE, N. M. A. BAX en J. C. MOLENAAR (1980) *Ned. T. Geneesk.* 124, 683. – CROSBY, W. H. (1959) *Blood* 14, 399; (1963) *Ann. Rev. Med.* 14, 349. – EGGINK, H. D. (1973) *Milt en erythrocyt.* Proefschrift Utrecht. – MCBRIDE, J. A., J. V. DACIE en R. SHAPLEY (1968) *Brit. J. Haemat.* 14, 225. – PEARSON, H. A., D. JOHNSTON, K. A. SMITH e.a. (1978) *New Engl. J. Med.* 298, 1389.

Nijmegen, augustus 1980

J. M. WERRE
A. Th. RUBEN
S. G. L. VAN DE VEGT

Bacteriurie door aërobe en anaërobe bacteriën bij op medische indicatie opgenomen zwangeren

Naar aanleiding van het artikel van MEYERS-SEVERS e.a. (1980) wilden wij gaarne het volgende opmerken. De schrijvers verzuimden de aantallen gekweekte microben te vermelden. Ook is niet duidelijk waarom de grens $\geq 10^4$ kiemen/ml werd gekozen. Het onderzoek van BRAN e.a. (1972) vermeldt geen zwangere vrouwen. Wijst het grote aantal „combinatie-infecties” niet eerder op een incidenteel binnendringen van microben in de blaas via de urethra? Het aantal urinemonsters met twee of meer typen is nl. opvallend hoog. Is het daarom juist om een positieve IFP te relateren aan een hoge urineweginfectie, terwijl bekend is dat microben uit de vulva positief kunnen reageren? Een positieve IFP bij catheter- of midstreamurine is in de literatuur hoofdzakelijk gerelateerd aan een kiemgetal $\geq 10^5$ ml. Uit het onderzoek blijkt bovendien dat zonder meer aangenomen wordt, dat de geïsoleerde anaërobe microben in de urine van de patiënt zijn gegroeid. Dit is in vitro niet moeilijk te onderzoeken. *E. coli* groeit bijvoorbeeld gemakkelijk in urine. Hoe waren de getallen van *E. coli* in de urinemonsters?

Literatuur: BRAN, J. L. M. E. LEVISON en D. KAYE (1972) *New Engl. J. Med.* 286, 626. – MEYERS-SEVERS, G. J., W. F. A. MENSINK, J. G. AARNOUDSE e.a. (1980) *Ned. T. Geneesk.* 124, 1290.

Kerkrade, augustus 1980

H. BEEUWKES

door 50% van de vrouwen uit de controlegroep werden gebruikt.

Bij het onderzoek van 44 patiënten werd bij 43 *Staphylococcus aureus* uit de vagina gekweekt (98%) en slechts bij 7% van 55 vrouwen die tijdens de menstruatieperiode een polikliniek voor geboortenregeling bezochten. Ook nu weer bleken alle *S. aureus*-stammen van de patiënten resistent te zijn tegen penicilline. Bij het onderzoek van de geïncrimineerde tamponmerken, waaronder ook exemplaren uit de doosjes van de patiënten, werden geen stafylokokken gekweekt. Van de 299 patiënten met TSS die over de periode januari tot half september 1980 werden